

කයිනානිගංස

උන්කන්දේ ධම්මරතන හිමි

සියලුම හිමිකම් ඇවිරිණි

කයිනාතිංස

කයින විවර ප්‍රජාව, එක් ස්ථානයක දී, එක් වසරකට එක් වරක් පමණක් කළ හැකි, අති මහත් ප්‍රජා ගක්තියක් ලබා දෙන ප්‍රජා කර්මයක් බව සැම බෙඳුදෙයකුම වාගේ දන්නා කරුණකි. කයින විවරයක් හෝ ඒ සඳහා පුදුසු වස්තූයක් හෝ ප්‍රජා කළ හැකිකේ පෙර වස් වසා, වස් කඩ නො කර ගෙන සිටි හිකුෂන්ට පමණි. පසුවස් විසු හිකුෂන්ට හෝ වස් කඩ කරගත් හිකුෂන්ට කයින විවරයක් පිළිගත නො හැක.

"අනුජාතාම් හික්බවේ, වස්සානේ වස්සං උපගන්තු" යනුවෙන් බුදුරජාණන් වහන්සේ හිකුෂන්ට වස් වැසීම සඳහා අනුදැන වදාලන. ඒ අනුව ගිමිභාන සංතුවේ අවසාන පුර පසලාස්වක දිනයේ පෝය කොට, අව පැළවිය දිනයේ පෙරවස් සමාදන් වීම සිදු කෙරේ. වස්සාන සංතුවේ පළමු පුර පසලාස්වක දිනයේ පෝය කොට, අව පැළවිය දිනයේ පසුවස් වැසීම සිදු කෙරේ.

වස් වැසීම සඳහා ආරාධනා කිරීම බුදුරජාණන් වහන්සේ වැඩ සිටි කාලයේ පටන් ම සිදු වන්නකි. වස් වැසීමට ආරාධනයක් කිරීමෙන්, "ස්ථානීන් වහන්ස, මෙම මාස 3 මෙහි වැඩ සිටින්න: මෙම කාල පරිවිශේදය තුළදී අපි සිවු පසයෙන් උපස්ථාන කරන්නෙමු" හි ප්‍රතිඵාචක් සිදු වේ. වස් වැස සිටි හිකුෂන් වහන්සේලා ද මෙම කාල සීමාව තුළ දී වෙනදාවත් වඩා නොදින් ගාසන ප්‍රතිපත්ති පුරණය කිරීම සඳහා උත්සාහ ගනිති. මෙතෙක් අවබෝධ නො කළ වතුරාරය සත්‍ය ධර්මයන් අවබෝධ කිරීමට, මේ දක්වා ප්‍රතිවේද නො කළ සෝවාන් ආදි මාරුග එල ප්‍රතිවේද කිරීමට පිළිවෙත් පුරති. එදා බුදුරජාණන් වහන්සේ වැඩ සිටි කාලයේ වස් කාලය තුළ දී එසේ උත්සාහ කිරීමෙන් නිවන් අවබෝධ කළ හිකුෂන් වහන්සේලා අපමණ ය. එසේම, වස් ඇරුපුම් කළ සැදැහැවත් අය ද, එම කාලය තුළ දී සිල් ආරක්ෂා කරමින්, දානාදී සිවුපසයෙන් උපස්ථාන කරමින්, හාවනා කරමින් නිවන් අවබෝධ කළන. මේ අනුව, වස් ඇරුපුම් කළ ගිහි පිරිසන්, වස් සමාදන්ව වැඩ සිටි හිකුෂ පිරිසන් යන දෙපාර්කමය විසින් ම පුරා තෙමසක් අඛණ්ඩ ලෙස කරන ලද ප්‍රජා කර්මයක උවිටම අවස්ථාවක් ලෙසින් කයින විවර ප්‍රජාව හැඳින්විය හැකි ය.

කයින පූජාව සඳහා වියානුකුලට මසා නිම කළ, දෙපට සිවුර - තතිපට සිවුර - අදනය යන තුන් සිවුරැ අතරින් එකක් හෝ, තුන් සිවුරැ අතරින් එකක් මසා ගැනීම සඳහා සුදුසු වස්තුයක් භා, ඒ සඳහා අවශ්‍ය තුල්, ඉදිකුටු, පඩු ආදිය සමග පූජා කළ යුතු ය. මසා නිම කළ සිවුරක් පූජා කරන්නේ නම් "ඉමං කයින විවරං හික්බු සංසස්ස දේම" කියා පූජා කෙරේ. වස්තුයක් පූජා කරන්නේ නම් "විවරං" යන්න වෙනුවට "දුස්සං" හෝ "වත්රං" යන වචන දෙකෙන් එකක් යොදා "ඉමං කයින දුස්සං / (වත්රං) හික්බු සංසස්ස දේම" කියා පූජා කළ යුතු ය. කයින වස්තුය එදින ම කපා, මසා, සෝදා, පඩු පොවා නිම කර ගත යුතු බැවින් අරුණෝධයට ප්‍රථමයෙන් ම එවැනි කයින වස්තු පූජා කිරීම සිදු කෙරේ. කයිනයක් පූජා කිරීම සම්බන්ධයෙන් තො දැන්නා දෙයක් හික්ෂුන්ගෙන් අසා දැන ගත හැකි ය.

කයින ඩේවරයක් හෝ වස්තුයක් ලබා ගන්නා හික්ෂුව, එය නිමිති පහළ කිරීම, වටින් පිටින් කරා කිරීම ආදියෙන් තොරව ලබාගනු ලැබේ. මහා වග්‍ර පාලියේ "න නිමිත්තකේන අත්රතං හෝති කයිනං, න පරිකරා කතේන අත්රතං හෝති කයිනං" ආදි ලෙසින් දක්වා ඇති පරිදි "කයිනයකට මේ වගේ සිවුරක් නම් නොද ය, මේ වැනි වස්තුයක් කයිනයක් සඳහා සුදුසු ය, කයින පූජාවක් සඳහා මේ අවුරුද්දේ තවම සූදානමක් නැති බව සි පෙනෙන්නේ" ආදි ලෙසින් කයිනය පිළිබඳ නිමිති පහළ කිරීම හෝ වටින් පිටින් කතා කිරීම තො කරති.

මේ සම්බන්ධයෙන් විනය අටුවාවේ "කයිනං නාම අති උක්තවියං වටිවති, මාතරං' පි වික්ෂාපේතුං න වටිවති, ආකාසතේෂ ටිතිණ්ණ සඳිසමේව වටිවති" යනුවෙන් දක්වා ඇති පරිදි කයිනය ඉතා උත්සාජ්‍රවත් ඩියේ ම අගන් ය : එය තම මවට කියා හෝ ලබා ගැනීම සුදුසු නැත, අහසින් වැළුනාක් මෙන් ලද වස්තුයක් හෝ ඩේවරයක් කයිනය සඳහා වටන් ය යන කරුණු ගැන හික්ෂුන් වහන්සේලා විශේෂ අවධානය යොමු කරති. මෙකල සමහර අය කයිනය පූජා කරන හික්ෂුවට මුදල් දී, ඒ හික්ෂුව කුමති සිවුරක් ඒ හික්ෂුව ලබා ම ගෙන්වා ගෙන කයින පූජා සිදු කරන අවස්ථා ද ඇත. එයින් කයිනය පූජා කිරීමෙන් ලැබෙන ආනිගංස ඒ අයුරින් ම ලැබේ දැයි සැක සහිත ය.

පුජා කරන ලද කයින විවරය, හිස්සුන් වහන්සේලා විසින් සිමා මාලකයකට ගෙන ගොස්, කයින විවරයක් ලබා ගැනීමට පුදුසුකම් ඇති හිස්සුවකට "කයිනය ඇතිරිම" නම් වූ විනය කරමයක් සිදු කිරීම මගින් පුද්තය කරනු ලැබේ. කයිනයක් ඇතිරිම සඳහා අංග අවකින් සමන්තාගත වන හිස්සුවක් ම පුදුසු වන බව "අවශ්‍යාගේ සමන්තාගතෝ පුශ්චලෝ හඩබෝ කයින් අත්පරිතුං" ආදි වශයෙන් පරිවාර පාලියේ දක්වා ඇත.

කයිනය යන ව්‍යවහාරයේ ස්ථාවර - ඉතා දැඩි - ඉතා ප්‍රබල වැනි අරුතක් දැක් වේ. කයින විවර පුජාවකින් ලැබෙන පුණු ගක්තිය හා විපාක ගක්තිය මහා පාලීවිය සේ අකම්පිත ය, පුළුගින් නො සෙලෙන මහාමෙරු පර්වතය සේ අවලිත ය - නො සෙල්වේ, ව්‍යෑරමය පර්වතයක් සේ අන්ද්‍ය ය - බිඳිය නො හැක. එබැවින් ම කයින යැයි හැදින් වේ.

කයින පුජාවක් තුළින් ලැබිය හැකි ආනිංස නාගිත මහ රහතන් වහන්සේ ගේ වරිතාපදානයේ දැක් වේ. බුදුරජාණන් වහන්සේ ඇතුළු මහ රහතන් වහන්සේලා 500 නමක් ඉදිරියේ, බුදුරජාණන් වහන්සේ ගේ ඇරුපුමෙන්, අනෝතත්ත විල අසල දී නාගිත ස්වාමීන් වහන්සේ විසින් උන්වහන්සේ විසින් ම පුජාකරන ලද කයිනයේ ආනිංස දෙසු බව පුකෘෂිත ය. සිංහ බුදුරජාණන් වහන්සේ විසින් දේශනා කරන ලද කයිනාංස අසා මහු විසින් සංසරත්තය වෙත කයිනයක් පුජා කළ බව මෙසේ දැක් වේ. (විපස්සි බුදුරඳුන් කළ මෙම පුජාව සිදු කළ බව ඇතැමෙක් කියති).

**සිංහ කාරුණිකෝ නායෝ - උර්පන්නො දිපදුත්තමෝ
හිතාය සඩබ සත්තානා - දේශේෂි කයිනා තදා"**
උත්තම මහා කාරුණික සිංහ බුදුරජාණන් වහන්සේ සියලු සත්වයන්ගේ හිතසුව පිළිස කයිනානිංස එදා දේශනා කළහ.

"යාවතා සඩබ දානානි - එකෝ වස්ස සත්තා දදේ
එකස්ස කයින දානාස්ස - කළං නාග්ගති සොලුසි."
යමකු වසර 100 ක් පුරා සියලුම දේවල් දන් දුන්නත්, එය එකම කයින දානයකින් 1/16ක් පමණකුද නො වරී.

"යාවතා අටියපරික්ඩාරේ - එකෝ වස්ස සත්‍ය දෙදු
එකස්ස කධීන දානස්ස - කලං නාග්ගති සොලුයි."

යමකු වසර 100 ක් මූල්‍යලේලේ අට පිරිකර දන් දුන්නත්, එය එකම කධීන
දානයකින් 1/16ක් පමණකුද නො වටී.

"ග්‍රිරිරාජ සමං කත්වා - සංසේ දේවි තිවිවරං
යෝ දේවි කධීනං එකං - විපුලං තස්ස දක්ඩිණා"

මහාමැලුරු පර්වතය තරම් උසට තුන් සිවුරු සංසයා වෙත දීමෙන් ලැබෙන
පිනට වඩා එක කධීනයක් දීමෙන් ලැබෙන පුණු ගක්තිය මහත් ය.

"මානුයි කාම සම්පත්ති - දේවලෝකේව යා රති
යාච නිබ්බාණ සම්පත්ති - සඩඛ මේන්ත ලබාගති"

මනුෂා ලොව සියලු කාම සම්පත්තින් ද, දිව්‍ය ලෙකයේ සියලු දිව්‍ය
සම්පත්තින් ද, නිර්වාණ සම්පත්තිය ද යන සියල්ල කධීන පුරාවෙන් ලැබේ.

"කධීන දානං දත්තාන - සංසේ ගුණ වරුත්තමේ
ඉතෝත් තිංසේ මහාකර්පේ - නාගිරානාම් දුග්ගතිං"

මෙම කධීනානිංස අසා, උත්තම වූ ගුණයන් ගෙන් සමන්නාගත සංසයා
වෙත මම කධීනයක් පුරා කොට, එතැන් පටන් කල්ප 30 ක් ම දුගතියකට
නො ගියෙමි.

"අටියාරසන්නං කර්පානං - දේවලෝකේ රමාමහං
වතුත්තිංසක්බත්තු - දේවින්දේ - දේවරජමකරයි."

කල්ප 18 ක් ම දෙවිලොව දෙවිසැප වින්දේමි. 34 වාරයක් ම සක්දේවී රජ
විමි.

"ආරපලේ ආරපලේ - ව්‍යක්වංති සිරිං ලජේ
පදේස රජජස්සරියං - ගණනාතො අසංඛියා"

ඉදිකටු තුඩික් තුඩික් පාසා වකුවරිති රාජා සම්පත් ලැබුවෙමි. ලබන ලද
ප්‍රාදේශීය රාජා සම්පත් ප්‍රමාණය ගණනාවකින් දැක්විය නො හැක. අසංඛා
වූ ප්‍රමාණයක් ප්‍රාදේශීය රාජා සම්පත් තුක්ති වින්දේමි.

"අහෝ මේ පුක්කං කම්මං - යා දාන මදිදං තදා
දුග්ගතිං නාහිරානාමි - කයීන දානස්සිදං එලං"

මෙම පුණ්‍ය කර්මය ආයෝවර්යමන් ය. එදා ඒ දෙන ලද දානය නිසා දුගතියක
කිසිදා නො ඉපැදුනෙමි. කයීන දානයේ විපාකය එය සි.

"ද්වේ හවේ උප්පරාමි - ද්වේවාපි ව මානුසේ
අක්කුදං ගතිං න රානාමි - කයීන දානස්සිදං එලං"

මෙම කළේප 30 පුරා දේව මනුෂ්‍ය පුගති හට වල ම සැරි සැරුවෙමි. වෙනත්
හවයක් නො ලද්දෙමි. කයීන දානයේ විපාකය එය සි.

"ද්වේ මේ කුලේ රායාමි - බන්තියේඥි වා'පි - බ්‍රාහ්මණේ
හින් කුලේ න රායාමි - කයීන දානස්සිදං එලං"

මිතිස් ලොව උපදින විට සූත්‍රිය හා බ්‍රාහ්මණ යන උසස් කුල දෙකේ
පමණක් ඉපැදුනෙමි. හින කුලවල, පහත් කුලවල නො ඉපැදුනෙමි. කයීන
දානයේ විපාකය එය සි.

"හෝගේව මේ උෂන නත්පි - කයීන දානස්සිදං එලං
යත්ප යත්පුපරාමි - ලනිත්වා සබඩ සම්පදං
පරිසානං උත්තමෝ හෝමි - කයීන දානස්සිදං එලං"

කිසිදාක මට හවහෝග ලොකික සැප සම්පත් වලින් අඩුවක් නො වී ය. යම්
යම් තැනක මා ඉපැදුණි නම්, ඒ සැම තැනකදී ම සියලු සම්පත් ලැබේමි. ඒ
පිරිස් අතර මම ග්‍රේෂ්‍යයෙක් වී ඉපැදුනෙමි. කයීන දානයේ විපාකය එය සි.

"පවත්තං සබඩ දානානං - කයීන දාන මනුත්තරං
අග්ගං පුක්කුදංව සෙටියංව - සබඩ මේන්න ලබහති"

සියලුම දානයන්ට වඩා කයීන දානය උතුම ය. ග්‍රේෂ්‍ය ය. අග වූ පුණ්‍ය
ගක්තියක් එයින් ලැබේ. එයින් සියලු සම්පත් ම ලැබේ.

"යාවතා සබඩදානානී - බුද්ධකානී බජුතිව
ලේකස්ස කයීන දානස්ස - කලං නාග්ගති සෝලකිං"

කුඩා වූ හෝ මහත් වූ යමිතාක් දාන ඇත්ද, ඒ සියල්ල ම එකම කධීන දානයකින් 1/16 ක් පමණකුද නො වටී.

"යාවතා අකනිවියාව - රජතං පබිබතං දදේ"

එකස්ස කධීන දානස්ස - කලං නාග්ගති සේළුසිං"

අකනිවා බහිලොව දක්වා උසට වූ රජතමය පර්වතයක් දන් දුන්නත්, එය එකම කධීන දානයකින් 1/16 ක් පමණකුද නො වටී.

"යාවතා සබඩ පරික්ඛාරේ - සංසස්ස සතතං දදේ"

එකස්ස කධීන දානස්ස - කලං නාග්ගති සේළුසිං"

සංසයා වෙත සියල්ම පරිශ්කාර නිරන්තරයෙන් ම දන් දුන්නත් එය, එකම කධීන දානයකින් 1/16 ක් පමණකුද නො වටී.

"ගිරිරාජ සමං රාසිං - සංසෙ දේති තිවිවරං

එකස්ස කධීන දානස්ස - කලං නාග්ගති සේළුසිං"

මහාමේරු පර්වතය උසට, තුන් සිවුරු සංසයා වෙත දන් දුන්නත් එය, එකම කධීන දානයකින් 1/16 ක් පමණකුද නො වටී.

"පුවණේ පුපං කාරෙක්වා - උච්චවෙශ අකනිවියකා දදේ"

එකස්ස කධීන දානස්ස - කලං නාග්ගති සේළුසිං"

අකනිවා ඉහ්ම ලේඛකය දක්වා උසට ස්වර්ණමය ස්ථුපයක් කරවා දන් දුන්නත්, එයට වඩා වැඩි පිනක් එකම කධීන දානයකින් ලැබේ. කධීන දානයේ ලැබෙන පිනෙන් 1/16 ක් තරම්වත් පිනක්, ඒ ස්වර්ණමය ස්ථුප දානයෙන් නො ලැබේ.

"තේතේව කුසල කම්මෙන - පියෙකං දේව මානුසේ"

තරේව හදුද කම්මස්ස - පත්තෙක්මිං අවලං පදං"

එම කධීන දානමය පුණු කරමයෙන් ම දෙවියන් මනුෂ්‍යයන් අතර ප්‍රිය වූයෙමි. එම යහපත් වූ කධීන දානමය පුණු කරමයෙන් ම සඳා කාලික වූ නිවන් පුවය ද ලදීමි.

මෙම නාගිනාපදානයට අනුව කධීන පූජාවක් තුළින්, මෙතැකැයි කියා සිතිය නො හැකි වූ අවින්තියමය පූජා ගක්තියක් ලැබේ. මෙතැකැයි කියා ප්‍රමාණ කළ නො හැක්කා වූ අප්‍රමාණ පූජා ගක්තියක් අත් වේ. ගණනය කළ නො හැක්කා වූ අසංඛෝධ විපාක ගක්තියක් ලැබේ.

කධීන පූජාවක් පූජා කළ අයට පමණක් නොව, කධීන විවරයක් අතුළ හිසුළන් හටද පහසුකම් 5 ක් ලැබෙන බව බුදුරජාණන් වහන්සේ වදාරා ඇතේ. ඒ ගැන අවබෝධයක් ඇතිව කධීන පූජාවක් සිදු කරන අයට, ඒ පහසු කම් පහක් හිසුළන්ට ලබා දීම නිසා අමතර ආනිගෘස රාජියක් ම අත්වනු ඇතේ.

"අත්ථ කධීනානෂ වෝ හික්බවේ, පණ්ඩ කජ්පිස්සන්ති, අනාමන්තවාරෝ, අසමාදානවාරෝ, ගණ හෝරනෂ, යාචන්ත්රිවරෝ, යෝ ව තත්ථ විවරැජ්පාදා සෝ තේසං හවිස්සති"

මහජෙනි, කධීනයක් අතුළ හිසුළන්ට කරුණු රක් කුප වේ යනා දී ලෙසින් හිසුළන් වහන්සේලාට කධීනයක් ඇතිරිමෙන් පසු ලැබෙන ආනිගෘස 5 විනය පිටකයේ කධීනක්ඛන්ධකයෙහි දක්වා ඇතේ. එය කධීනය ඇතුරු දිනයේ සිට මාර්තු මස පසලොස්වක පෙළය දිනය දක්වා ක්‍රියාත්මක වේ. මෙම කාලය තුළදී කධීනානිගෘස 5 ලබන හිසුළන්ට පහත සඳහන් ශික්ෂා පද වලින් සිදුවන ඇවැන් සිදු නො වේ.

(1) "යෝ පන හික්බු නිමන්තිතෝ සහත්තෝ සමානෝ සංතා
හික්බු. අනාප්‍රවිතා පුරේ හත්තං වා, පවිත්‍රසත්තංවා කුලේසු
වාරිත්ථ. ආපර්පේරයා අණ්ඩුතු සමයා පාවිත්තියං, තත්තායං
සමයෝ : විවර දාන සමයෝ, විවර කාර සමයෝ, අයං
තත්ථ සමයෝ"

ඉහත කි ශික්ෂාපදයට අනුව, දානයකට ඇරුපුම් කර ඇති හිසුළවකට තමා ලග සිටින හිසුළවකගෙන් නො විවාරා නිවෙස් වලට යාමෙන් ඇවතන් සිදු වේ. මෙම ඇවත කධීනය අතුළ හිසුළවකට ඉහත කාල පරිව්‍යේදය තුළදී සිදු නොවේ.

හිකුවකට මෙම පහසුව ලබා දීමෙන් මහුට ස්වාධීනව හා සෙවීව කටයුතු කළ හැකි වන නිසා, කධීන විවර පූජාවක් සිදුකළ අය ද, එහි පූජා විපාක ගක්තිය තිබෙන තාක් කල්, සෙවීව හා ස්වාධීනව කටයුතු කළ හැකි අධිපතියන් ලෙස උපදී. මහුට කිසිවුටත් යටත් වී සිටීමට සිදු නොවේ. තමාගේ වචනයට අන් අය අව්‍යති වෙති. උසස් තානාත්තර ලබමින් ග්‍රේෂ්‍ය කෙනකු ලෙසින් සිටීමට හැකි වේ.

(2) "නිවිධි විවරස්ථී. පන හික්බූනා උධිතතස්ථී. කධීන්,
ඒකරත්තං'පි වේ හික්බූ නිවිවරෝත විජ්‍යවසෙයා, අස්ද්‍යුතු
හික්බූ සම්මුතියා, නිස්සග්ගියං පාවිත්තියං"

මෙම දික්ෂා පදයට අනුව, හිකුවකට අධිශ්‍යාන කරගෙන සිටින තුන් සිවුරෙන් වෙන්ව එක් රාජ්‍යක් සිටිය ද ඇවත් සිදු වේ. සිවුරු, සෞරුත්ගෙන් ආරක්ෂා කර ගැනීමේ මූලික අධ්‍යය ඇතිව මෙය පත්වන ලදී. කධීනය අතුළ හිකුවකට, ඉහත කි කාල පරිවිෂේදය පුරා මෙම ඇවත් සිදු නො වේ.

මෙම නිසා කධීනය පූජා කළ අයට ද එහි ආනිගෘස තිබෙන තාක් කල් තමා සතු වස්තුව ආරක්ෂා කර ගැනීමේ කරදරයක් ඇති නොවේ. වැස්ස - අව්‍ය - ගින්න - සෞර - සතුරන් හා සතුන් ගෙන් තමා සතු වස්තුවට කිසිදා අනුවත් සිදු නො වේ.

(3) "ගණ හෝරතේ අස්ද්‍යුතු සමයා පාවිත්තියං. තත්ත්වයං
සමයෝ. හිලාන සමයෝ, විවර දාන සමයෝ, විවර කාර
සමයෝ, අද්ධාන ගමන සමයෝ, තවාහිරුහණ
සමයෝ. මහා සමයෝ, සමණ හත්ථ සමයෝ. අයං
තත්ථ සමයෝ"

ග්‍රමණ සාරුප්‍රය නො වන ආකාරයෙන් කරන ලද ඇරයුම් නිසා ලැබෙන ආහාර - පාන ගැනීමෙන් සිදුවන මෙම ඇවත්, කධීනය අතුළ හිකුවකට, ඉහත කි කාල පරිවිෂේදය පුරා ම සිදු නො වේ. දික්ෂාකාලී හිකුවකට කැප - සරුප් නො වන ආහාරයක් මහා වස විසක් බඳු ය. එවැනි විසක් බඳු ආහාරයක්, මෙම ඇවත් සිදු නො වන නිසා, කැප දෙයක් බවට පත් වේ.

මෙම නිසා ම කයින විවර පූජාව සිදු කළ අයට කිසිදාක වස - විසෙන් අනතුරක් සිදු නොවේ. වස - විසක් කැවුණද එය ගරීරයට අහිතකර නොවේ. කිසිදාක තිරාහාරව සාපිපාසාවෙන් පෙළීමට සිදු නො වේ. අමෘතය වැනි ආහාර පාන ලැබේ.

(4) "නිවේදිත විවරස්ථීම්. පන හික්බුනා උඩ්ඩතස්ථීම්. කයිනෙ ද්සාහපරමං. අතිරේක විවරං බාරේතබිං, තං අතික්කාමයතෝර් නිස්සග්ගියං. පාවත්තියං."

හිකුවකට අධිශ්‍යාන හෝ විකල්පනය නො කළ අතිරේක සිවුරු, දස දිනකට වඩා තබා ගැනීමෙන් සිදුවන මෙම ඇවත ද කයිනය අතුළ හිකුවට මාර්තු පසල්ලාස්වක පෝද දිනය දක්වා සිදු නො වේ. කයිනය අතුළ දිනයේ සිට මෙම කාල පරිවිශේදය නිමවන තෙක් කැමති තාක් අතිරේක සිවුරු මහුව තබා ගත හැක.

මෙම පහසුව සළුසා දෙමින්, කයින විවර පූජාවක් සිදු කළ අයට ද එහි විපාක වශයෙන් දිව්‍ය සං වැනි ඉතා අනුග්‍රහ ප්‍රිය මනාප වස්තු අසිමිත අන්දමින් ලැබෙනු ඇත.

(5) "යෝච්ච තත්ත්ව විවරුප්පාදෝ සේ නේසං හවිස්සති"

ඉහත කි කාල පරිවිශේදය තුළ දී, කයිනය අතුළ ස්ථානයට ලැබෙන සියලුම සාංසික සිවුරු, කයිනය ඇතුරු හිකුළුන්ට හිමි වේ. සාංසික වශයෙන් පූජා කරන සිවුරු, එම සාංසික කරමයට සහභාගී වූ සියලුම හිකුළුන් අතර විනයානුකුලට බෙදා දීම සාමාන්‍යයෙන් සිදු වුවත්, මෙම ආනිංසය නිසා කයිනය අතුළ එම ස්ථානයේ හිකුළුන්ට පමණක් එම සිවුරු හිමි වේ. මෙය සාංසික දෙයක් පොද්ගලිකව හිමි වන්නාක් බදු කරුණකි.

මෙම නිසාම කයින විවර පූජාව සිදු කළ අයට ද බලාපොරොත්තු නොවූ හදිසි බන ලාභ ලැබේම්, අන් සතු දේපල තමාට අයන් වීම හෝ එම වස්තු වලට තමා හිමිකාරයා බවට පත්වීම යනාදී ආනිංස ලැබෙනු ඇත.

මේ අනුව බලන විට, කයින විවර ප්‍රජාවක් තුළින් අසීමිත පූ, අපරිමිත පූ අසංඛ්‍යා පූ ප්‍රජාව විපාක ගක්තියක් කල්ප කල්ප ගණන් නිස්සේ ලැබේ. එවැනි උසස් ප්‍රජාව කර්මයක් මධ්‍යත සිදුකර, නැත්තම එවැනි ප්‍රජාව කර්මයන්ට මධ්‍යත සහභාගී වී, මෙලොට යහපතත්, පරලොට යහපතත්, නිවන් සුවන් සළසා ගන්න.

භාවනා කරන අය සඳහා

"සෙක්බා වා පුද්ගලිකතාවා කුසලං අනිච්චතෝ - දුක්ඛතෝ - අනත්තතෝ විපස්සන්ති" යනුවෙන් දක්වා ඇති පරිදි සේවාන් සකඩාගාමී අනාගාමී යන ගෙක්ශයන් විසින් හෝ නිවන් අවබෝධ නො කළ පාථ්‍රීතන භුමියේ සිරින අය විසින් හෝ කුළයක් සිදු කොට, එම කුළය අනිත්‍ය - දුක්ඛ - අනාත්ම වශයෙන් සළකා බලමින් විද්‍රෝහනා සිත් පෙළක් පහළ කර ගැනීම ඉතා අගනේ ය. එබැවින්, පහත කෙටියෙන් දක්වා ඇති කරුණු විස්තර වශයෙන් නුවණීන් සළකා බලන්න.

මෙම කයින පිංකම සිදු කිරීමේ දී කයින් සිදු කරන ලද සැම කායික ක්‍රියාවක් ම, ඒ කායික ක්‍රියාවන් සිදු කරන සැම මොහොතාක් පාසාම අනිත්‍යයට ගිය බැවින් දැන් ඒ ක්‍රියාවන් කිසිවක් නැත. එබැවින් ඒ කායික ක්‍රියාවෝ අනිත්‍යයන්.

එසේ ම මේ පිංකම සිදුකිරීම සඳහා යම්තාක් වවන පිට කරන ලද්දේ නම්, ඒ සැම වාවසික ක්‍රියාවක් ම, ඒ පිට කරන ලද සැම වවනයක් වවනයක් පාසාම අනිත්‍යට ගිය බැවින් ඒ වාවසික ක්‍රියාවන් කිසිවක් දැන් ඉතිරි වී නැත. එබැවින් ඒ වාවසික ක්‍රියාවෝ ද අනිත්‍යයන්.

එලෙසින් ම මේ පිංකම සම්බන්ධයෙන් යම් තාක් සිතිවිලි පහළ වී නම්, ඒ සැම මානසික ක්‍රියාවක් ම සිතුවිල්ලක් සිතුවිල්ලක් පාසාම අනිත්‍යට ගිය බැවින් දැන් කිසිවක් ගේඟ ව නැත. එබැවින් ඒ මානසික ක්‍රියාවෝ ද අනිත්‍යයන්.

මෙම කයින පිංකමේ විපාක වගයෙන්, සක්වීති රාජ්‍ය සම්පත්, දිව්‍ය සම්පත් ආදි ලොකික හට හෝග සම්පත් වලින් පිරිගිය හවයක් ලැබුවත්, මේ සසරේ රැඳී සිටීම ඒකාන්තයෙන් ම දුකක් ම වන්නේ ය. "ජාති'ප දුක්බා" හටයේ කොතැනක හෝ ඉපැදිම දුකක් ම ය. "අහං හික්බවේ අප්පමත්තකම්ප හටං න වණ්ඩේම්, අන්තමසේ අවිෂරා සංසාත මතතම්ප" අසුරු ගසන සූනෙක තරම් කාලයක් වත් හටයේ රැඳී සිටීම මම වර්ණනා නො කරමි' සි වදාල බුදු වදන් පරිදි ජාතියෙන් ජාතියට යමින් මේ සසරේ රැඳී සිටීම ඒකාන්ත දුක්බ සත්‍ය වන්නේ ය. ඒ දුක්බ සත්‍ය පහළ කරවීමට හේතුවන කුගල කරම දුක්බ සමුදාය සත්‍ය වන්නේ ය.

මෙම කයින පිංකම සිදු කිරීමේදී සත්‍ය වගයෙන් සිදු වූයේ රුප - වේදනා - සංයු - සංස්කාර - වියුන යන පාචස්කන්ධ ධර්මයන් ගේ ඇතිවෙමින් නැතිවියාම පමණි. ඒ හැර මේ කුගල කරමය සිදු කළ මම කියා කෙනකු හෝ ආත්මයක් නැත. කුගලාකුගල කරම රස්වීමක් ඇත. එහෙත් ඒ කරම රස්කරන කෙනෙක් නැත.

මේ කුගල කරමය සිදු කරන විට. සැප - දුක් - මැදුහන් යන වේදනා අතරින් කටර හෝ වේදනාවක් ඇති විය. ඒ සියලු වේදනා වහා බැඳී අනිත්‍යයට ගිය බැවින් දැන් ඒ වේදනා කිසිවක් නැත.

එසේම මෙම කුගල කරමය සිදු කරන අවස්ථාවේ දී විවිධාකාර සංයු (හඳුනාගැනීම්) ඇති විය. ඒ සියලුම සංයුවන් ද ඇති වූ විගස ම ගිලිහි ගිය බැවින් දැන් ඒ කිසිම සංයුවක් ගේඟ වී නො මැත.

මෙසේම මේ පුණු කරමය සිදු කිරීමේ දී විවිධාකාර සිතුවිලි පහළ වූ අතර, ඒ සිතුවිලි (සංස්කාර) ද වහ වහාම නිරැද්ද වී ගිය බැවින් දැන් ඒ කිසිවක් ඉතිරි වී නැත.

මෙලෙසින් ම මෙම කයින පිංකම සිදුකිරීමේ දී වක්තු - සෝත - සාන - ජීවිතා - කාය - මනෝ යන විවිධාකාර වියුන පහළ විය. ඒ සැම වියුනයක් ම ද ඇතිවූ විගස ම නැතිවී ගිය බැවින් ඒ කිසිවක් දැන් ඇත්තේ නැත.

මිට අමතරව මේ පිංකම සිදුකරන විට පැවති තමාගේ රුපයද (රුපස්කන්ධය) වහා වහා ක්ෂණයක් ක්ෂණයක් පාසා ම බිඳී බැඳී යන ස්වභාවයෙන් යුතු වූවක් බැවින්, ඒ රුපය ද අනිත්‍ය ය.

මෙලෙසින් මෙම පිංකම සිදු කිරීමට සිතු මොහොතේ සිට එය කර නිමවන තෙක් වූ මුළු කාල පරිවිශේදය තුළ දී ම පහළ වූයේ ඇති වෙමින්, ක්ෂණයක කාලයක් තුළ පැවැතෙමින්, නැතිවෙමින්, නැවත ඒ ලෙසින්ම ඇතිවෙමින් පැවතෙමින් නැතිවෙමින් ගිය රුප - වේදනා - සංයු - සංස්කාර - වියුන යන පංචස්කන්ධ ධර්ම පමණි. ඒ සියලුම පංචස්කන්ධ ධර්ම අනිත්‍යයන්.

මෙම අනිත්‍යට ගිය පංචස්කන්ධ ධර්ම "මම හෝ මගේ ආත්මය" කියා ගන්නේ නම්, ඒ පංචස්කන්ධ ධර්ම මෙලෙසින් නිරුද්ධ වී ගිය විට මම කියා හෝ ආත්මය කියා හෝ ගැනීමට ඉතිරි වන්නේ කවර නම් ධර්මයක් ද ? එබැවින් මේ සියලු පංචස්කන්ධ ධර්මයේ ම අනාත්මයේ ය.

මෙම කුළු කරමයේ විපාක වශයෙන් අනාගත හව වලදී ලැබෙන්නේ ද මේ ආකාරයෙන් ම ඇති වෙමින් නැති වෙමින් යන පංචස්කන්ධ ධර්ම පමණි. මෙම නිසා ඒ විපාක විදින කෙනෙක් ද නැත. විපාකයක් ඇත. එහෙත් එය විදින්නෙක් නැත.

අනිත්‍ය වූ - දුක්ඛ වූ - අනාත්ම වූ මේ හවය අන්හැර දමා අමාමහ නිවතින් සැනසීම සඳහා ම මේ කුළු හේතු වේවා! වාසනා වේවා!!